

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

1. วิธีการศึกษา

- 1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ
- 1.2 การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) และการสัมภาษณ์แบบมีส่วนร่วม ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงแนวคิดเชิงพัฒนา
- 1.3 การสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์แบบมีส่วนร่วม

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

- 2.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ ประจำสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 9 (ชลบุรี) และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี จำนวน 28 คน
- 2.2 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2540 ในท้องที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 140 คน
- 2.3 เกษตรกรที่ได้รับการอนุญาตให้ยกเลิกโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – 2540 ในท้องที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 32 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

- 3.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ ประจำสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 9 (ชลบุรี) และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี โดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ที่ปฏิบัติงานรับผิดชอบโครงการในท้องที่จังหวัดชลบุรี มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2537 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีจำนวน 5 คน

3.2 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยการสุ่มแบบ

เฉพาะเจาะจง จากเกษตรกรที่มีการดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และไม่ทำการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ไปประกอบการเกษตร รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมด้านอื่น ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 26 คน

3.3 เกษตรกรที่ยกเลิกโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยการสุ่มแบบ

เฉพาะเจาะจงจากเกษตรกรที่สามารถติดต่อได้ ซึ่งมีจำนวน 6 คน

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏรายละเอียดตามภาคผนวก ข ค และ ง

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาเก็บข้อมูลระหว่าง เดือน มิถุนายน 2552 – พฤษภาคม 2553

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 **แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured)** แบ่งเป็น 3 ชุด คือ ชุดสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ จำนวน 5 คน ชุดสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ จำนวน 26 คน และสำหรับเกษตรกรที่ยกเลิกโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ จำนวน 6 คน รวม 37 คน รายละเอียดตามภาคผนวก จ

5.2 เครื่องมือบันทึกการเก็บข้อมูลเชิงลึก

5.2.1 **เครื่องบันทึกเสียง** ใช้ในการบันทึกการพูดคุยสนทนา

5.2.2 **กล้องบันทึกภาพนิ่ง** ใช้ในการบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำภาพที่ถ่ายมาวิเคราะห์ พรรณนารายละเอียดต่าง ๆ

5.3 **กิจกรรมการจัดสัมมนาแบบมีส่วนร่วม** โดยให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน เปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็น มีการกระตุ้นให้ผู้ร่วมการสัมมนาแสดงความคิดเห็น (ภาคผนวก ฉ)

5.4 **วิเคราะห์รายละเอียดการดำเนินงานโครงการด้วย SWOT** ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

5.5 **สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการด้วย TOWS matrix**

6. การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริม การปลูกไม้เศรษฐกิจ

ประกอบด้วย คุณสมบัติของผู้ร่วมโครงการฯ ลักษณะที่ดินที่รับเข้าโครงการฯ ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการฯ หลักเกณฑ์การพิจารณาให้การส่งเสริม การส่งเสริมและติดตามผล หลักเกณฑ์การจ่ายเงินหลักเกณฑ์การยกเลิกโครงการฯ ชนิดไม้ที่ปลูก ตลาดรับซื้อไม้ รวมทั้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยการกำหนดประเด็นคำถามหลักแล้วแตกเป็นคำถามย่อยๆ ลักษณะคำถามต้องง่ายผู้ให้ข้อมูลสามารถเข้าใจความหมายของแต่ละคำถามอย่างถูกต้องรวดเร็ว และสนใจผู้ตอบให้อยากตอบคำถาม

6.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured) คำถามแน่นอน มีการเตรียมคำถามไว้เรียบร้อยชัดเจน ผู้สัมภาษณ์ถามไปตามประเด็นเหล่านั้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา และขอรับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์แล้วจึงนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

6.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ในการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ต่อไป

6.4 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มเฉพาะเจาะจงตามที่ระบุในข้อ 3

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 รวบรวม ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์

7.2 วิเคราะห์สภาพพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ และเกษตรกรที่ยกเลิกโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยร้อยละ

7.3 วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ และเกษตรกรที่ยกเลิกโครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยร้อยละ

7.4 วิเคราะห์รายละเอียดการดำเนินงานโครงการด้วย SWOT ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค

7.5 สัจเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการด้วย TOWS matrix

